

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾ I MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 20 grudnia 2002 r.

w sprawie sposobu poboru przez notariuszy podatku od spadków i darowizn, prowadzenia rejestru podatku oraz trybu wykonywania przez notariuszy czynności związanych z poborem podatku.

Na podstawie art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 1997 r. Nr 16, poz. 89, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej — finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 32, poz. 301, Nr 43, poz. 378 i Nr 93, poz. 834).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 34, poz. 209, Nr 137, poz. 926 i Nr 139, poz. 932, z 2000 r. Nr 13, poz. 169, Nr 22, poz. 270 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 8, poz. 64 oraz z 2002 r. Nr 200, poz. 1681.

- 1) sposób pobierania przez notariuszy podatku od spadków i darowizn od darowizny dokonanej w formie aktu notarialnego albo zawartej w tej formie umowy nieodpłatnego zniesienia współwłasności lub ugody w tym przedmiocie, zwanego dalej „podatkiem”;
- 2) treść rejestru podatku oraz sposób jego prowadzenia;
- 3) tryb wykonywania przez notariusza czynności związanych z poborem podatku;
- 4) sposób udzielania pouczeń stronom oraz udzielania wyjaśnień;
- 5) termin dokonywania wpłat pobranego podatku.

§ 2. Notariusze wpłacają podatek na rachunek urzędu skarbowego, na którego obszarze działania ma siedzibę kancelaria notarialna.

§ 3. 1. Notariusz określa w treści sporządzanych aktów notarialnych i na odpisach wydawanych stronom podstawę i sposób obliczenia podatku, w szczególności w przypadku:

- 1) darowizny — określa przedmiot darowizny, jej wartość, grupę podatkową wynikającą z osobistego stosunku łączącego obdarowanego z darczyńcą, kwotę pobranego podatku bądź podstawę prawną niepobrania podatku;
- 2) nieodpłatnego znieśnienia współwłasności — określa przedmiot czynności, wartość rzeczy lub prawa majątkowego w części przekraczającej wartość udziału we współwłasności przysługującego nabywcy przed jej znieśnieniem, grupę podatkową wynikającą z osobistego stosunku łączącego zbywcę z nabywcą, kwotę pobranego podatku bądź podstawę prawną niepobrania podatku.

2. Jeżeli przedmiotem darowizny jest prawo majątkowe polegające na obowiązku świadczenia na rzecz nabywcy, a wartość tego świadczenia nie może być przy sporządzaniu aktu ustalona, notariusz nie oblicza i nie pobiera podatku, lecz jest obowiązany przesłać urzędowi skarbowemu odpis sporządzonego aktu w terminie dwóch tygodni od dnia dokonania czynności.

§ 4. 1. Notariusz sporządzając akt notarialny obejmujący czynność, z tytułu której jest płatnikiem, ma obowiązek:

- 1) pouczyć strony o skutkach przewidzianych w Kodeksie karnym skarbowym w razie zatajenia lub podania niezgodnie z rzeczywistością danych mogących mieć wpływ na wysokość podatku;
- 2) pouczyć strony o przysługującym organowi podatkowemu prawie podwyższenia wartości nabytych rzeczy lub praw majątkowych, jeżeli wartość podana przez strony nie odpowiada wartości rynkowej.

2. O pouczeniu stron oraz udzielonych wyjaśnieniach notariusz sporządza wzmiankę w akcie.

§ 5. 1. Notariusz może sporządzić akt notarialny bez pobrania podatku za uprzednią zgodą urzędu skarbowego na sporządzenie aktu notarialnego bez obowiązku pobrania podatku; w tym przypadku notariusz jest obowiązany przesłać odpis aktu w terminie dwutygodniowym urzędowi skarbowemu, który wydał zgodę.

2. Jeżeli urząd skarbowy wyraził zgodę na pobranie tylko części należnego podatku przy sporządzaniu aktu, notariusz uzależni sporządzenie aktu od uiszczenia odpowiedniej części podatku.

3. Stwierdzenie o uiszczeniu podatku notariusz zamieszcza w treści aktu notarialnego. Jeżeli notariusz nie pobiera podatku, jest obowiązany podać podstawę prawną zwolnienia od podatku bądź też powołać pismo urzędu skarbowego wyrażającego zgodę na jego niepobranie.

§ 6. 1. Notariusz jest obowiązany prowadzić rejestr podatku na każdy rok kalendarzowy odrębnie.

2. Rejestr powinien zawierać:

- 1) liczbę porządkową;
- 2) datę dokonania czynności, z tytułu której notariusz jest płatnikiem;
- 3) nazwiska i adresy stron czynności;
- 4) określenie przedmiotu umowy, jego wartość, w przypadku nieruchomości miejsce jej położenia;
- 5) grupę podatkową;
- 6) kwotę pobranego podatku lub podstawę prawną niepobrania podatku;
- 7) rubrykę „uwagi”.

§ 7. 1. Notariusz jest obowiązany:

- 1) podsumować w rejestrze kwoty pobranego podatku w okresach dokonywania wpłat;
- 2) odnotować w rejestrze w rubryce „uwagi” kwotę wpłaconego podatku, datę wpłaty i okres, którego wpłata dotyczy;
- 3) wypełnić i przesłać deklarację o wysokości pobranego podatku oraz o wysokości podatku przekazywanego na rachunek urzędu skarbowego;
- 4) w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano podatek:
  - a) przekazywać pobrany podatek,
  - b) przesyłać urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na siedzibę płatnika odpisy sporządzonych aktów notarialnych wpisanych do rejestru wraz z odpisem rejestru podatku za każdy ubiegły miesiąc.

2. Rejestry podatku oraz dowody wpłaty należy przechowywać przez okres 5 lat, licząc od końca roku, w którym rejestr założono.

§ 8. 1. Rejestr podatku może być zastąpiony przez repertorium A przewidziane przepisami o prowadzeniu ksiąg notarialnych i przekazywaniu na przechowywanie dokumentów.

2. Przepisy rozporządzenia dotyczące rejestru podatku stosuje się odpowiednio do repertorium zastępującego rejestr.

§ 9. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów i Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 grudnia 1999 r. w sprawie sposobu poboru przez notariuszy podatku od spadków i darowizn, prowadzenia rejestru podatku oraz trybu wykonywania przez notariuszy czynności związanych z poborem podatku (Dz. U. Nr 111, poz. 1289).

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Minister Finansów:
w z. J. Ożóg

Minister Sprawiedliwości:
G. Kurczuk